

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jiřího Lifky v právní věci žalobce: **BS Park III. s.r.o.**, se sídlem Praha 1, Ostrovní 30/126, IČ 29008433, zast. Mgr. Pavlem Wenzlem, advokátem se sídlem Praha 1, Na Příkopě 15, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Brno, Masarykova 427/31, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2013, č. j. 18886/13/5000-14203-711413,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 1. 8. 2013, č. j. 18886/13/5000-14203-711413, jímž byla zamítnuta odvolání žalobce proti rozhodnutím Specializovaného finančního úřadu v Českých Budějovicích ze dne 23. 11. 2012, č. j. 78641/12/013063303318, ze dne 23. 11. 2012, č. j. 78583/12/013063303318 a ze dne 28. 11. 2012, č. j. 81719/12/013063303318, jimiž byly zamítnuty stížnosti žalobce ze dne 19. 11. 2012, směřující proti postupu plátce daně, podané v souladu s ust. § 237 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Žalobce v podané žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí je založeno na aplikaci příslušných ustanovení zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, naposledy ve znění změny provedené zákonem č. 402/2010 Sb. Ve smyslu této novely bylo s účinností ode dne 1. 1. 2011 stanoveno, že cena elektřiny vyrobené ze slunečního záření podléhá tzv. odvodu z elektřiny ze slunečního záření ve výši 26 %. Podle názoru žalobce je novela, jí zavedená právní úprava odvodu a provádění odvodu v konkrétních případech, jichž se napadené rozhodnutí týká, v rozporu s mezinárodními smlouvami, které tvoří základ práva Evropské unie a jejichž aplikace má podle článku 10 Ústavy České republiky přednost před

zákonem č. 180/2005 Sb., ve znění novely. Žalovaný podle názoru žalobce nesprávně dovodil, že v posuzované věci nemusí přihlídnout k mezinárodním smlouvám a že se souladem odvodu a mezinárodních smluv zabýval Ústavní soud České republiky, který měl odvod shledat souladným. Podle názoru žalobce se Ústavní soud se souladem odvodu se všemi mezinárodními smlouvami nezabýval, a proto bylo povinností žalovaného, aby tak učinil sám. Žalovaný však nepřihlédl k obsahu mezinárodních smluv, v důsledku jejichž přímé aplikovatelnosti je provádění odvodu v každém jednotlivém případě protiprávní, a proto je rozhodnutí podle názoru žalovaného založeno na nesprávném právním posouzení věci.

V podané žalobě žalobce shrnul dosavadní průběh řízení, kde uvedl, že je výrobcem elektřiny ze slunečního záření, provozuje fotovoltaickou elektrárnu o celkovém instalovaném výkonu 7 MW, která se nachází v areálu Letiště Brno – Tuřany. Žalobce má se společností E.ON Energie, a.s., uzavřenou smlouvu o dodávce elektřiny vyrobené z obnovitelného zdroje s převzetím závazku dodat elektřinu do elektrizační soustavy a na základě této smlouvy dodával (prodával) společnosti E.ON Energie elektřinu vyrobenou v předmětné elektrárně. Na základě zákona č. 180/2005 Sb. a dále uvedených cenových rozhodnutí Energetického regulačního úřadu vznikl žalobci nárok, aby mu za elektřinu vyrobenou v roce 2011 byla placena příslušným provozovatel regionální distribuční soustavy výkupní cena ve výši 12.400,- Kč za 1 MWh dodané elektřiny a dále v roce 2012 výkupní cenu ve výši 12.650,- Kč za 1 MWh dodané elektřiny. V době, kdy byla elektrárna v provozu a kdy měl žalobce nárok, aby mu za vyrobenou elektřinu byla placena garantovaná cena, došlo na konci roku 2010 ke změně zákona, která byla provedena výše uvedenou novelou, podle níž s účinností ode dne 1. 1. 2011 cena elektřiny podléhá tzv. odvodu. Žalobce v období měsíců května až července 2012 dodal a prodal plátcům daně na základě smlouvy elektřinu a měl tak nárok, aby mu plátce daně za elektřinu dodanou v rozhodném období zaplatil odpovídající cenu. Plátce daně na základě žalobcem vystavených daňových dokladů zaplatil žalobci pouze část vyúčtovaných částek, protože postupoval podle ustanovení § 7a a následujících zákona č. 180/2005 Sb., uskutečnil srážku odvodu a tyto sražené částky odvedl ve prospěch státního rozpočtu.

Žalobce namítl, že účelem zákona č. 180/2005 Sb. byla a je úprava způsobu a podmínek podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, mimo jiné i elektřiny ze slunečního záření. Dále bylo předmětem tohoto zákona stanovení práv a povinností subjektů, podnikajících v oblasti obnovitelných zdrojů a základních podmínek takového podnikání při výslovném vyjádření vůle zákonodárce zajistit stabilitu a dlouhodobost podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. Konstrukce práv subjektů, podnikajících v oblasti obnovitelných zdrojů, zakládá za zákonem stanovených podmínek majetkový nárok těchto subjektů, tedy soudně vymahatelné právo na všechny formy podpory stanovené zákonem, včetně podpory ve formě výkupních cen. Ve smyslu uvedeného platí, že nositelem takových subjektivních práv je i žalobce, který měl a má nárok na to, aby elektřina jím vyrobená a dodaná v době od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011 byla vykupována za garantovanou cenu, která nebude nižší než 95 % výkupní ceny, stanovené cenovým rozhodnutím ERÚ č. 5/2009 a elektřina jím vyrobená a dodaná v době od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012 byla vykupována za garantovanou cenu, která nebude nižší než 95 % výkupní ceny, stanovené cenovým rozhodnutím ERÚ č. 2/2010. Žalobce důvodně a legitimně očekával, že tento jeho majetkový nárok nemůže být nijak dotčen a že jej nemůže být zbaven.

Žalobce dále konstatoval existující a podle jeho názoru přímo aplikovatelná ustanovení Smlouvy o Evropské unii, Úmluvy, Dodatkového protokolu a Listiny práv EU,

kteřá zakládají taková subjektivní práva žalobce, jež nesmějí být dotčena žádným vnitrostátním právním předpisem ani faktickým opatřením, realizovaným na základě vnitrostátního předpisu. Uvedeným subjektivním právům žalobce pak odpovídají subjektivní povinnosti členského státu Unie - zde České republiky - uvedená práva respektovat, chránit, umožnit a zajistit jejich naplnění.

Žalobce dále rozebral pojem „odvod“ a jeho rozpor s mezinárodními smlouvami se závěrem, že zavedení a provádění odvodu jsou v rozporu s příslušnými přímo aplikovatelnými ustanoveními Smlouvy o Evropské unii, Úmluvy, Dodatkového protokolu a Listiny práv EU a v rozporu se zásadami, na nichž je právo Unie založeno. Zavedení a provádění odvodu porušují příslušná subjektivní práva žalobce, garantovaná uvedenými přímo aplikovatelnými mezinárodními smlouvami, a provedení odvodu je aktem nepřímého vyvlastnění, kterým byl žalobce zbaven svého majetku (nároku) bez náhrady. Provedení odvodu je proto protiprávní. Postup plátce daně, založený na uvedeném ustanovení zákona č. 180/2005 Sb., ve znění příslušné novely, je protiprávní, neměl oporu v aplikovatelném právním předpisu, a proto byl postup plátce daně protiprávní k újmě žalobce.

V dalším žalobním bodě žalobce konstatoval, že novela a provádění odvodu není v souladu s právem platným v České republice, neboť součástí práva platného v České republice je i právo Evropské unie, tvořené mimo jiné příslušnými mezinárodními smlouvami a evropskými směrnicemi. Při výkladu novely ve světle uvedených právních norem, které jsou součástí právního řádu České republiky, nemůže myšlenka o souladu novely s právním řádem České republiky obstát a podle názoru žalobce je novela a jí zavedený odvod v příkrém rozporu s uvedenými právními normami, které jsou součástí právního řádu republiky a zásadami, na nichž tyto normy stojí.

Žalobce namítl, že ze žalobou napadeného rozhodnutí vůbec nelze seznat, zda a jak se žalovaný samostatně vypořádal s argumentací žalobce ohledně toho, že zákon č. 180/2005 Sb. ve znění novely, jakož i odvod a jeho provádění plátcem daně, jsou v rozporu s příslušnými ustanoveními mezinárodních smluv a právem Evropské unie. Posouzení rozporu právního předpisu s mezinárodními smlouvami a dalšími mezinárodními smlouvami, právem EU a zásadami, na niž právo EU stojí, přísluší v projednávané věci do pravomoci žalovaného a před ním finančního úřadu podle ustanovení § 5 odst. 1 daňového řádu. Pokud žalovaný poukazoval na nálezy Ústavního soudu České republiky ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, pak žalobce poukázal na to, že tento nálezy byl vydán v řízení podle článku 87 odst. 1 písm. a) Ústavy, v němž mohl posuzovat soulad napadených ustanovení zákona pouze s ústavním pořádkem, což učinil. Ústavní soud tak v daném nálezu sice rozhodl, že příslušná ustanovení zákona 180/2005 Sb. nejsou v rozporu s ústavním pořádkem, ale neposuzoval soulad zákona a odvodu samotného s mezinárodními smlouvami, což byl povinen učinit žalovaný, který této povinnosti nedostál. V rámci řízení, vedeném Ústavním soudem, jehož výsledkem bylo vydání předmětného nálezu, Ústavní soud posuzoval soulad novely a zavedení odvodu pouze v ústavněprávní rovině a závěry Ústavního soudu, vyjádřené v nálezu, na danou věc nelze aplikovat, když Ústavní soud nijak neposuzoval soulad od novely a zavedení odvodu z hlediska žalobcem vytčených mezinárodních smluv.

Závěrem podané žaloby žalobce navrhl, aby Městský soud v Praze předložil věc Soudnímu dvoru Evropské unie k rozhodnutí o předběžné otázce, zda lze zásadu právního státu, právní jistoty a zákazu retroaktivity vykládat tak, že členský stát není oprávněn na základě zákona dříve stanovenou výši podpory výroby elektřiny ze slunečního záření ve formě garantované výkupní ceny snížit zavedením dodatečného opatření, kterým výkupní

cenu elektřiny, vyrobené ze slunečního záření, po dobu tří let po zavedení opatření zařízení uvedeném do provozu v období dvou let před zavedením opatření podrobí srážce v podobě tzv. odvodu ve výši 26 % z výkupní ceny takového elektřiny. Dále žalobce navrhl, aby soud v případě, že odpověď bude na první otázku kladná, položil Evropskému soudu otázku, zda výrobce elektřiny ze slunečního záření, vyrábějící elektřinu v zařízení uvedeném do provozu má v období dvou let před zavedením opatření nárok, aby mu za provedenou srážku v podobě tzv. odvodu ve výši 26 % z výkupní ceny elektřiny vyrobené v takovém zařízení po dobu tří let po zavedení opatření, byla poskytnuta spravedlivá náhrada. Pokud bude odpověď na první otázku záporná, navrhl žalobce položit Soudnímu dvoru EU třetí otázku, jaké podmínky musí opatření z hlediska svých důsledků a účinků na práva výrobce elektřiny ze slunečního záření splňovat, aby v konkrétním případě posuzování konkrétních důsledků a účinků opatření postihujícího konkrétního výrobce elektřiny ze slunečního záření, vyrábějícího elektřinu v zařízení, uvedeném do provozu v období dvou let před zavedením opatření, mohly být důsledky a účinky takového opatření shledány za souladné s právem Unie a zásadami, na nichž je právo Unie založeno.

Žalovaný ve svém vyjádření především plně odkázal na podrobné odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které obsahuje důkladný popis průběhu daňového řízení. Žalobcem namítaný rozpor institutu odvodu s ústavněprávními principy mu nepřísluší posuzovat, neboť je pouze v kompetenci Ústavního soudu posoudit zákonnost a ústavnost vydaných právních norem. Podle názoru žalovaného jsou vydané zákonné normy, které prošly standardním legislativním procesem, platné a orgány finanční správy České republiky se těmito normami musí z merita věci řídit. Otázku protiústavnosti odvodu již Ústavní soud posoudil v nálezu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, podle něhož zavedením odvodu sice došlo ke snížení faktické podpory poskytované provozovatelům fotovoltaických elektráren, ale nejednalo se o zásah, který by ve svém důsledku znamenal porušení ústavně zaručených práv dotčených subjektů.

Žalovaný odkázal na ust. § 5 odst. 1 zákona 280/2009 Sb. daňového řádu, podle něhož je povinností správce daně postupovat při správě daní v souladu se zákony a jinými právními předpisy. Správce daně v daňovém řízení přezkoumal, zda plátce srazil odvod v zákonem stanovené výši a odvedl jej v zákonném termínu svému místně příslušnému správci daně, přičemž správce daně v postupu plátce neshledal žádné pochybení. Jestliže tedy plátce svým jednáním neporušil žádné právní předpisy, ale naopak postupoval způsobem, k němuž byl přímo ze zákona zavázán, pak správce daně namítanou protiústavnost neshledal jako oprávněnou a stížnost žalobce zamítl, což potvrdil i žalovaný v napadeném rozhodnutí.

Ze správního spisu vyplývají následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Žalobce požádal Specializovaný finanční úřad jako správce daně plátce E.ON Distribuce a.s., podle ust. § 237 odst. 1 daňového řádu o vysvětlení, zda plátcův postup při převedení srážky odvodu z elektřiny ze slunečního záření podle zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů za období květen až červenec 2012 byl správný. V těchto obdobích byl v platnosti zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů ve znění novely č. 402/2010 Sb., v souladu se kterým byli poplatníci a plátci solárního odvodu povinni postupovat.

Správce daně posoudil podané stížnosti a dospěl k závěru, že v posuzovaném případě měl plátce odvodu bez výjimky zákonnou povinnost srazit, vybrat a odvést předmětné odvody, neboť proto byly naplněny zákonné podmínky. Plátce odvodu při řádném splnění své zákonné odvodové povinnosti v podobě srážky vůči odvolateli postupoval zcela v souladu

s platnou a účinnou právní úpravou zakotvenou v zákoně o podpoře využívání obnovitelných zdrojů a v daňovém řádu.

Proti rozhodnutím správce daně podal žalobce včasné odvolání, v nichž namítal nesprávnost, vadnost a nezákonnost rozhodnutí s tím, že se správce daně nevypořádal se všemi námitkami uvedenými ve stížnosti, zejména s rozporem s mezinárodními smlouvami z důvodu svévole při zavedení solárního odvodu, v zásahu do principu právní jistoty a legitimního očekávání, svobody podnikání a práva vlastnit majetek. Podle názoru odvolatele jednal správce daně v rozporu s daňovým řádem, když neposoudil soulad postupu plátce se všemi aplikovatelnými právními předpisy, mezinárodními smlouvami a nešetřil práva a právem chráněné zájmy odvolatele.

O podaných odvoláních proti třem rozhodnutím správce daně rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím, jímž odvolání zamítl a napadená rozhodnutí potvrdil se závěrem, že plátcům odvodu není dána žádná zákonná možnost svým povinnostem nedostát, aniž by mu nesplnění uvedených povinností vznikla majetková sankční odpovědnost za nesplnění zákonem uložených povinností. Ústavní soud České republiky přezkoumal příslušná ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů a dospěl k závěru, že solární odvod je v souladu s ústavním pořádkem. Pokud by odvolatel namítal, že se správce daně nevypořádal se všemi námitkami uvedenými ve stížnosti, zejména rozporem s mezinárodními smlouvami, pak odvolací orgán uvedl, že mezinárodní smlouvy, které byly ratifikovány a vyhlášeny, jsou součástí právního řádu, jsou předmětem posuzování ústavnosti určitého právního předpisu a ten je oprávněn provádět pouze Ústavní soud. Ten se k ústavnosti zavedení solárního odvodu jako takového vyjádřil v uvedeném nálezu a dospěl k závěru, že zavedení solárního odvodu není protiústavní a že není ani v rozporu s mezinárodními smlouvami, které odvolatel uváděl. Námitku, že správce daně jednal v rozporu s daňovým řádem, když neposoudil soulad postupu plátce s aplikovatelnými právními předpisy, odvolací orgán neshledal důvodnou s tím, že zavedení solárního odvodu nebylo Ústavním soudem shledáno jako protiústavní a tedy ani v rozporu s mezinárodními smlouvami a je nadále součástí platného a účinného právního řádu, které je správce daně povinen dodržovat. K námitce o nepřezkoumatelnosti napadených rozhodnutí žalovaný uvedl, že z odůvodnění všech rozhodnutí správce daně je zřejmé, že se řídil zákonnou úpravou, předmětem rozhodování správce daně byla stížnost směřující proti postupu plátce daně. Tím se správce daně zabýval a uvedl, jaké předpisy aplikoval a dovodil závěr, že plátce daně své povinnosti odvést odvod v souladu se zákonem dostál. Důvody vydaných rozhodnutí jsou seznatelné a rozhodnutí jsou zcela přezkoumatelná.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Soud při splnění podmínek podle ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s. o podané žalobě rozhodl, aniž nařizoval ústní jednání.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Klíčovou právní otázkou v dané věci je, zda lze konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie zohlednit v řízení o stížnosti na postup plátce daně. Nejvyšší správní soud v celé řadě svých rozsudků konstatoval, že úprava solárního odvodu je v obecné rovině v souladu s ústavním pořádkem. Vycházel přitom z nálezu k solárním odvodům, kterým Ústavní soud zamítl návrh na zrušení části zákona o podpoře výroby elektřiny. Podle

Ústavního soudu může mít v některých případech solární odvod pro konkrétního výrobce elektrické energie rdousící efekt. S tímto závěrem se ztotožnil i Nejvyšší správní soud a v rozsudcích ze dne 4. 4. 2013, č. j. 1 Afs 5/2013-35, ze dne 28. 3. 2013, č. j. 1 Afs 7/2013-33, ze dne 15. 8. 2013, č. j. 2 Afs 13/2013-28, a ze dne 30. 7. 2013, č. j. 2 Afs 53/2013-27, připustil možnost provádění dokazování o možném rdousícím efektu v řízení o stížnosti na postup plátce daně, případně v následném soudním řízení. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu pak v usnesení ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013-57, dospěl k závěru, že konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektřiny ze slunečního záření nelze zohlednit ani v řízení o stížnosti na postup plátce daně, ani v soudním řízení. Rozšířený senát konstatoval, že ust. § 237 daňového řádu umožňuje správci daně přezkoumat pouze postup plátce, tj. zda při srážce solárního odvodu postupoval v souladu se zákonem o podpoře výroby elektřiny. Ten kromě osvobození malých výrobců nepřipouští žádné výjimky, na základě kterých by byl plátce odvodu své zákonné povinnosti zproštěn, tj. neobsahuje žádný zvláštní mechanismus, jenž umožní individuální přístup k výrobcům. Závěry rozšířeného senátu potvrdil Ústavní soud v nálezu ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 2216/14.

Z odůvodnění nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl.ÚS 17/11, vyplývá, že Ústavní soud vzal za prokázaná východiska situace, která vedla k novelizaci zákona č. 180/2005 Sb., zákona č. 357/1992 Sb. a zákona č. 576/1992 Sb. Jednalo se o stav, kdy rychlý rozvoj výroby energie z obnovitelných zdrojů energie způsobil růst výše nákladů na její financování, což vedlo k přehodnocení dosavadního postoje státu k veřejné podpoře výroby energie z obnovitelných zdrojů. Podle stanoviska vlády byl tento postup zcela legitimní a učiněný ve veřejném zájmu z důvodu odvrácení sociálně-ekonomických dopadů při současném zachování všech práv a garancí plynoucích investorům do zařízení na výrobu energií z obnovitelných zdrojů na základě zákona č. 180/2005 Sb.

Výše ceny za elektřinu z obnovitelných zdrojů a zelených bonusů je stanovena v ust. § 6 zákona č. 180/2005 Sb., podle kterého Energetický regulační úřad (dále též ERÚ, Úřad) stanoví vždy na kalendářní rok dopředu výkupní ceny za elektřinu z obnovitelných zdrojů (dále jen "výkupní ceny") samostatně pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů a zelené bonusy tak, aby pro zařízení uvedená do provozu po dni nabytí účinnosti tohoto zákona bylo při podpoře výkupními cenami dosaženo patnáctileté doby návratnosti investic za podmínky splnění technických a ekonomických parametrů, kterými jsou zejména náklady na instalovanou jednotku výkonu, účinnost využití primárního obsahu energie v obnovitelném zdroji a doba využití zařízení a které jsou stanoveny prováděcím právním předpisem a současně zůstala zachována výše výnosů za jednotku elektřiny z obnovitelných zdrojů při podpoře výkupními cenami po dobu patnácti let od roku uvedení zařízení do provozu jako minimální se zohledněním indexu cen průmyslových výrobců. Pro zařízení uvedená do provozu před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona má být po dobu patnácti let zachována minimální výše výkupních cen stanovených pro rok 2005 podle dosavadních právních předpisů se zohledněním indexu cen průmyslových výrobců. Při stanovení výkupních cen a zelených bonusů Úřad vychází z odlišných nákladů na pořízení, připojení a provoz jednotlivých druhů zařízení včetně jejich časového vývoje. Výkupní ceny stanovené Úřadem pro následující kalendářní rok přitom nesmí být nižší než 95 % hodnoty výkupních cen platných v roce, v němž se o novém stanovení rozhoduje, to neplatí pro stanovení výkupních cen pro následující kalendářní rok pro ty druhy obnovitelných zdrojů, u kterých je v roce, v němž se o novém stanovení výkupních cen rozhoduje, dosaženo návratnosti investic kratší než jedenáct let; Úřad při stanovení výkupních cen postupuje podle odstavců 1 až 3.

V důsledku vložení nového ustanovení § 7a a následujících, kterými se zavádí odvod za elektřinu ze slunečního záření, došlo ve své podstatě ke změně výše podpory, která je

provozovatelům fotovoltaických elektráren (FVE) poskytována.

Ústavní soud považoval za prioritní skutečnost, že podle vyjádření Energetického regulačního úřadu a Ministerstva průmyslu a obchodu i po přijetí napadených ustanovení zůstává zachována podpora využití obnovitelných zdrojů energie a to v míře, která zajistí výrobcí elektřiny z obnovitelných zdrojů zákonem zakotvenou garanci výše výnosů za jednotku elektřiny při podpoře výkupními cenami po dobu 15 let a současně je garantována prostá doba návratnosti investice 15 let od uvedení zařízení do provozu. Ústavnímu soudu byly spolu s vyjádřením vlády ČR předloženy přílohy, ze kterých vyplývá, že tyto zákonem stanovené garance výrobcům elektřiny zachovány budou. Je tedy zřejmé, že Ústavním soudem sledovaná zákonná garance patnáctileté doby návratnosti investic, ať již prosté, nebo reálné, byla dodržena.

Podmínka zachování výše výnosů za jednotku elektřiny z obnovitelných zdrojů při podpoře výkupními cenami po dobu 15 let od roku uvedení zařízení do provozu jako minimální se zohledněním indexu cen průmyslových výrobců je stanovena v ust. § 6 zákona č. 180/2005 Sb. Ústavní soud tedy přisvědčil závěru, že důsledkem přijetí novely napadených částí zákona je z pohledu investorů, kteří uvedli zařízení do provozu v období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2010, toliko dočasné ovlivnění míry zisku způsobené zvýšením nákladů o nově zavedenou povinnost odvodu a z toho plynoucí prodloužení doby návratnosti jejich investice. Systém podpory a principy stanovování regulovaných cen, upravené zákonem č. 180/2005 Sb. však investorům i nadále zaručují takové podmínky, aby dosáhli prosté doby návratnosti investice 15 let. Změna se tak ve vztahu k době návratnosti promítá pouze do toho, že její dosažení bude uskutečněno v delším (avšak zákonem zachovaném) časovém horizontu, než výrobci elektřiny z obnovitelných zdrojů očekávali. Tento faktický důsledek je ale z hlediska principu právní jistoty a ochrany důvěry v právo nezbytné postavit naroveň situaci pouhého spoléhání se na to, že státní podpora využití obnovitelných zdrojů energie nebude do budoucna změněna. Takovéto důvěře ale z ústavního hlediska ochranu přiznat nelze (viz nálezný Ústavního soudu Pl. ÚS 53/10, bod 160). S ohledem na tytéž výpočty předložené Energetickým regulačním úřadem je zřejmé, že otázku nejen prosté návratnosti investice (ve smyslu zákonných garancí), ale i další otázku přiměřeného zisku z podnikání na regulovaném trhu, je nutno vztahovat k celkovému období předpokládané dvacetileté životnosti fotovoltaických panelů.

Volba zákonných opatření směřujících k omezení státní podpory výroby energie ze slunečního záření je za podmínek zachování garancí v rukou zákonodárce. Princip právní jistoty totiž nelze ztotožnit s požadavkem na absolutní neměnnost právní úpravy, ta podléhá mimo jiné sociálně ekonomickým změnám a nárokům kladeným na stabilitu státního rozpočtu. Nelze přitom odhlédnout od skutečnosti, že to byl stát, který zákonem zaručil garance patnáctileté doby návratnosti investic a výše výnosů za jednotku elektřiny z obnovitelných zdrojů, a tím motivoval dotčené subjekty k podnikatelské činnosti v oblasti výroby energie z obnovitelných zdrojů. Jak však bylo shora uvedeno, považuje Ústavní soud současně za legitimní, pokud zákonodárce přistoupí po objektivně zjištěné změně poměrů na straně investic do fotovoltaických elektráren k regulaci podpory výroby energie z obnovitelných zdrojů energie tak, aby byla zachována rovnováha mezi vstupy a výnosy nastavená původním zněním zákona č. 180/2005 Sb., která byla vyjádřena patnáctiletou návratností investice a pevně danou výší výnosů. Ústavní soud přesto, že si vyžádal řadu podkladů a technických údajů týkajících se dané problematiky, však není a nemůže být schopen v abstraktním přezkumu jednoznačně dospět k závěru, že v každém jednotlivém případě jsou po zavedení odvodu a dalších stěžovateli napadených opatření tyto zákonné záruky naplněny.

Zákonodárce uplatnil při přijetí napadených ustanovení racionální základ rozlišování

výrobců, na které napadená úprava dopadá a na které nikoliv. Jsou jím objektivně zjistitelné výrazně snížené investiční náklady na zřízení FVE v letech 2009 a 2010. V této rovině nejsou rozhodné další podnikatelské a ekonomické parametry jednotlivých FVE, zahrnující individuální smluvní podmínky, metodu financování či volbu technologií. Odvětví výroby elektrické energie ze slunečního záření zůstává nadále z veřejných prostředků dotováno více než jiná odvětví. Lze pouze připomenout, že dotační politika státu v oblasti podpory FVE spočívala (a spočívá) ve snaze kompenzovat právě vysoké náklady na pořízení příslušných technologií s ohledem na jejich postupný technický vývoj. V tomto ohledu regulace trhu v podobě odvodu ob stojí, neboť je podložena konkrétní změnou tržních podmínek, a to jak ve vztahu k dlouhodobé návratnosti vložených investic, což je otázka, kterou nelze v předstihu uzavřít, tak ve vztahu k dlouhodobému zachování výnosů.

Ústavní soud v odůvodnění nálezu Pl. ÚS 17/11 shrnul, že jakkoli došlo přijetím napadených ustanovení ke snížení podpory poskytované provozovatelům fotovoltaických elektráren, nejednalo se o zásah, který by ve svém důsledku znamenal porušení ústavně zaručených práv dotčených subjektů, ať již se jedná o právo vlastnické či svobodu podnikání, případně nerespektování základních náležitostí demokratického a právního státu. S ohledem na orientační výpočty předložené v řízení před Ústavním soudem lze především uzavřít, že předpokládaná patnáctiletá doba návratnosti investice nebyla přijetím napadených ustanovení zásadním způsobem zpochybněna, což je výchozím stanoviskem vlády, které nebylo ze strany navrhovatelů přesvědčivě zpochybněno.

Tvrzení žalobce, že Ústavní soud nebyl povolán posuzovat soulad zákona o podpoře výroby elektřiny s mezinárodními smlouvami, resp. jejich jednotlivými články, není opodstatněné. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 7. 2015, č. j. 1 Afs 109/2015-43, Ústavnímu soudu nepřísluší pouze posuzovat soulad zákonů a jiných právních předpisů s ústavním pořádkem (definovaným v čl. 112 Ústavy), jak by vyplývalo z doslovného výkladu čl. 83 ve spojení s čl. 87 Ústavy, nýbrž mu přísluší i ochrana obsahu mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách (čl. 88 odst. 2 Ústavy ve spojení s § ust. 148 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů), které Ústavní soud sám řadí do pojmu ústavního pořádku nebo ochrana nepsaných právních principů a obecných právních pravidel (srov. nálezy Ústavního ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97). Takto posuzoval Ústavní soud i zákon o podpoře výroby elektřiny. Ochrana ústavnosti je zajišťována v tomto širším rámci, přičemž hodnoty chráněné ústavním pořádkem v České republice se podle Ústavního soudu neodchylují od hodnot, kterým poskytuje ochranu rovněž Evropská unie (nálezy ze dne 26. 11. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 19/08). Ačkoliv Ústavní soud v nálezu k solárním odvodům výslovně nezmiňuje veškeré mezinárodní smlouvy, z nichž vyplývají posuzovaná práva, lze bezpochyby dovozovat, že neshledal jejich porušení. Z tohoto nálezu je dostatečně zřejmé, že se podrobně zabýval právy, která měla být žalobci garantována mezinárodními smlouvami.

Pokud se týká námitky, že právní úprava solárního odvodu je v rozporu se směrnicí 2001/77/ES a se směrnicí 2009/28/ES, poukazuje soud na to, že souladem novely zákona podpoře výroby elektřiny se směrnicí 2009/28/ES se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 1. 2013, č. j. 1 Afs 94/2012-28, ve kterém uvedl, že „smyslem směrnice 2009/28/ES je zavázat státy k dosažení stanoveného podílu energie vyrobené z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie do roku 2020. Dle čl. 3 odst. 2 směrnice jsou státy povinny zavést opatření, kterými účinným způsobem zajistí dosažení stanoveného podílu energie z obnovitelných zdrojů. Za tímto účelem mohou členské státy zavést režim podpory (čl. 3 odst. 3), jímž se rozumí jakýkoli nástroj, režim či mechanismus uplatňovaný členským státem či skupinou členských států, který podporuje užívání energie z obnovitelných zdrojů

snížením nákladů na výrobu této energie, zvýšením ceny, za kterou ji lze prodat, nebo zvýšením množství takto prodané energie prostřednictvím povinnosti využívat energii z obnovitelných zdrojů nebo jinak. To zahrnuje mimo jiné investiční pomoc, osvobození od daně nebo snížení či vrácení daně, režimy podpory pro povinnost využívat energii z obnovitelných zdrojů, včetně režimů používajících zelené certifikáty, a režimy přímé cenové podpory, včetně tarifů výkupních cen a plateb premií. Cílem směrnice je tedy dosažení minimálního stanoveného podílu energie z obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě energie na území Evropské unie, a to prostřednictvím dosažení minimálního podílu energie z obnovitelných zdrojů stanoveného diferencovaně pro jednotlivé členské státy. Směrnice 2009/28/ES ukládá České republice povinnost zajistit, aby podíl energie vyrobené z obnovitelných zdrojů dosáhl v roce 2020 13 % hrubé konečné spotřeby energie, ale přitom jí ponechává prostor pro uvážení, jakými konkrétními opatřeními bude tohoto cíle dosaženo. Směrnice 2009/28/ES žádným způsobem nepředepisuje, že by stát musel přijmout nějaká konkrétní opatření, např. zaručení výkupních cen nebo návratnosti investic, příspěvek na pořízení fotovoltaických elektráren, osvobození výroby energie z obnovitelných zdrojů od daně apod. Právní úprava solárního odvodu nemá předobraz v žádné z norem evropského práva a žádná z těchto norem ani zavedení tohoto odvodu nebrání.“ (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013, č. j. 2 Afs 81/2012-26, ze dne 16. 5. 2013, č. j. 7 Afs 38/2013-21, a ze dne 24. 7. 2013, č. j. 2 Afs 15/2013-29). S ohledem na výše uvedené závěry Nejvyššího správního soudu dospěl Městský soud v Praze k závěru, že právní úprava solárního odvodu tak, jak byla vyložena Ústavním soudem, není v rozporu se smyslem a účelem směrnice 2009/28/ES.

Námítka, že se správce daně, resp. žalovaný nevypořádal se všemi námitkami, uvedenými ve stížnosti a v odvolání, zejména pak s tvrzeným rozporům s mezinárodními smlouvami, není důvodná. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je dostatečně zřejmé, že odvolací orgán dospěl k závěru, že mezinárodní smlouvy, které byly ratifikovány a vyhlášeny, jsou nezpochybnitelnou součástí právního řádu a z tohoto titulu jsou i předmětem posuzování ústavnosti určitého právního předpisu. Test ústavnosti je pak oprávněn provádět pouze Ústavní soud. Jak již bylo výše opakovaně zdůrazněno, Ústavní soud se k ústavnosti zavedení solárního odvodu jako takového vyjádřil v nálezu Pl. ÚS 17/11 a dospěl k závěru, že zavedení solárního odvodu není protiústavní a že není ani v rozporu s mezinárodními smlouvami.

Namítal-li žalobce v podané žalobě, že správce daně jednal v rozporu s daňovým řádem, když neposoudil soulad postupu plátce s aplikovatelnými právními předpisy, je třeba přisvědčit tvrzení žalovaného, že odvolací orgán neshledal totožnou námitku v odvolání důvodnou, jelikož zavedení solárního odvodu nebylo Ústavním soudem shledáno jako protiústavní a tedy ani v rozporu s mezinárodními smlouvami a je nadále součástí platného a účinného právního řádu. Tento platný a účinný právní řád jsou orgány veřejné správy, tj. správce daně i žalovaný odvolací úřad povinni dodržovat.

Ani námitku žalobce, že žalobou napadené rozhodnutí o odvolání je nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění, neshledal soud důvodnou, neboť z odůvodnění napadeného rozhodnutí i odůvodnění všech rozhodnutí správce daně zcela srozumitelně, jednoznačně a úplně vyplývá, že se daňové orgány řídily zákonnou úpravou, předmětem rozhodování správce daně byla stížnost žalobce, směřující proti postupu plátce daně. Postupem plátce daně se správce daně náležitě zabýval, v odůvodnění jednotlivých rozhodnutí uvedl, jaké předpisy aplikoval a z jakých konkrétních skutkových a právních důvodů dovodil závěr, že plátce daně své povinnosti odvést odvod v souladu se zákonem dostál. Důvody vydaných rozhodnutí jsou

seznatelné a rozhodnutí jsou zcela přezkoumatelná. Žalovaný se ve správním řízení zabýval všemi rozhodnými skutečnostmi a dostatečně podrobně, určitě a srozumitelně se vypořádal se všemi zjištěnými skutečnostmi.

Vzhledem k uvedenému se soud nemohl ztotožnit s námitkami uplatněnými v žalobě a nemohl než konstatovat, že žalovaný vydal rozhodnutí v souladu se zákonem. Protože soud neshledal ani takové vady řízení, které by mohly mít z procesního hlediska vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s., v platném znění, jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalované žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 24. června 2016

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Veronika Brunhoferová